

41

**Ventspils Augstskolas Revīzijas komisijas
ziņojums VeA Satversmei un VeA Senātam**

Pēc VeA Senāta lūguma, esam veikuši pārbaudi par vēlēšanām akadēmiskajos amatos 2009.gadā, par to atbilstību normatīvajiem aktiem. Par lēmumiem, kas attiecas uz ievēlēšanu akadēmiskajos amatos VeA, ir atbildīga attiecīgās fakultātes Dome. Mēs esam atbildīgi par atzinumu, ko, pamatojoties uz veikto pārbaudi, mēs savas kompetences ietvaros izsakām par šiem lēmumiem un par to atbilstību normatīvajiem dokumentiem, kā arī par savstarpēju normatīvo aktu atbilstību.

Mēs veicām pārbaudi bez juristu piesaistes, atbilstoši savai izpratnei par pārbaudāmajiem jautājumiem un par pārbaudes veikšanas procesu. Pārbaudi plānojām un veicām tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par to, ka, ievēlot amatos akadēmisko personālu VeA 2009.gadā, nav pieļautas būtiskas kļūdas un ka vēlēšanas notikušas atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

Esam iepazinušies ar dokumentu paketi, ko visi kandidāti uz ievēlēšanu akadēmiskajos amatos VeA 2009.gadā bija iesnieguši VeA kancelejā un kas pēc vēlēšanām nodoti Personāla daļā, kā arī ar šādiem ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem, kas nosaka akadēmiskajos amatos veicamos pienākumus, ievēlēšanu akadēmiskajos amatos un/vai skaidro šim procesam būtiskus jēdzienus:

1. Augstskolu likums (LR Saeima 02.11.1995.);
2. Zinātniskās darbības likums (LR Saeima 14.04.2005);
3. Likumu par Ventspils Augstskolas Satversmi (LR Saeima 13.12.2007);
4. Nolikumu par vēlēšanām akadēmiskajos amatos Ventspils Augstskolā (VeA Senāts 25.06.2001);
5. Akadēmisko amatu aprakstus (VeA Senāts 21.02.2007);
6. VeA Revīzijas komisijas nolikumu (VeA Senāts 26.03.1998.);
7. VeA Darba samaksas nolikumu (VeA Senāts 11.09.2006);
8. VeA fakultāšu domju sēžu protokolus un lēmumus.

Mēs uzskatām, ka veiktais pārbaudes darbs mums dod pietiekamu pamatojumu šādu būtiskāko konstatējumu un secinājumu izteikšanai:

1. VeA 2009.gadā akadēmiskajos amatos ievēlēti 12 dācētāji; Nolikumā par ievēlēšanām akadēmiskajos amatos VeA atrunātā procedūra ievērota (saraksts un vēlēšanu rezultāti 1. pielikumā). Pēc mūsu domām, ievēlot akadēmisko personālu amatos VeA 2009.gadā, **nav pieļautas tādas kļūdas, kuras dotu pamatu apšaubīt vēlēšanu rezultātus.** Uz lielāko daļu no amata vietām bija tikai viens pretendents; bet arī gadījumos, kad bija divi vai trīs pretendenti, nav iesniegta neviena apelācijas sūdzība.
2. Mēs apzināmies, ka pamats šādas pārbaudes veikšanai bija atsevišķu kandidātu uz lektora amatu neatbilstība noteiktajām prasībām – kandidātiem nav zinātnisko publikāciju un/vai trūkst apliecinājumu, ka konkrētais kandidāts būtu veicis zinātnisko vai metodisko darbību. Veicot pārbaudi, konstatējām zināmas neatbilstības un/vai pretrunas dažādos normatīvajos dokumentos, kas nosaka lektoru darba uzdevumus, tai skaitā zinātniskā darba pienākumus:

2.1. Augstskolu likuma 27.pantā ir teikts, ka „(2) Augstskolas akadēmiskais personāls veic zinātniskos pētījumus un piedalās studējošo izglītošanā. **Uzdevumu apjomu katrā no abiem pamatdarbības veidiem nosaka augstskola**”; 36.pantā teikts, ka „**Lektoru uzdevumus nosaka augstskolas satversme**”. VeA satversmē šādi uzdevumi nav atrunāti, bet augstskola tos noteikusi citos dokumentos (skat. tālāk);

2.2. VeA Senāta apstiprinātajos lektora amata aprakstos zinātniskā darbība formulēta kā „*zinātnisko pētījumu veikšana*” un „*savas zinātniskās kvalifikācijas (piedalās zinātniskajās konferencēs, gatavo publikācijas u.c.) paaugstināšana*”; šāds skaidrojums ļauj apgalvot, ka dalība konferencē ir pietiekama zinātniskā pieredze, ka nav obligāti nepieciešama zinātniskā publikācija.

2.3. Ļoti konkrēts zinātniskās darbības apraksts ir VeA Darba samaksas nolikumā, kurš gan no 2009.gada 1.februāra *laikam* nav spēkā. Formulējums „laikam” ir apzināts, jo neatradām formālu atsaukumu šim nolikumam, bet tikai ar Senāta lēmumu (07.01.2009) noteiktās izmaiņas darba samaksā. Secinām tomēr, ka šis darba samaksas nolikums NAV spēkā, jo tas ir Darba samaksas nolikums un, tā kā ir Senāta apstiprinātas izmaiņas darba samaksas sistēmā no 2009.gada 1.febr., tad arī viss nolikums laikā, kad 2009.gadā notikušas vēlēšanas akadēmiskajos amatos, nav spēkā. Respektīvi, nav spēkā arī prasības zinātniskā darba veikšanai, kas atrunātas šai nolikumā.

2.4. Ja nav spēkā 2.4.punktā minētā Darba samaksas nolikuma prasības, tad 2.3.punktā minētie akadēmisko amatu apraksti VeA var tikt uzskatīti par nepilnīgiem un tuvākajā laikā būtu nepieciešams tos pārskatīt – ir ļoti nelielas atšķirības starp pienākumu uzskaitījumu vecākajam akadēmiskajam personālam un jaunākajam akadēmiskajam personālam; sīkākai informācijai skatīt 2.pielikumu.

2.5. Prasības lektoriem VeA ir skaidri definētas Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos Ventspils Augstskolā, 2.3.punktā. Norma par to, kāda persona var kandidēt uz lektora amatu, nav mainījusies kopš šis nolikums apstiprināts 2001.gada 25.jūnijā, bet īpaši tas ticis aktualizēts šogad. Konstatējam arī, ka ir bijis papildinājums nolikumam 2004.gada 4.jūnijā, kurā tika iestrādāta augstskolu likuma 39.pantā minētā norma par prasībām docētājiem profesionālajās programmās. Jaunākajā nolikuma variantā (grozījumi, kas apstiprināti ar VeA Senāta 12.11.2008. lēmumu Nr 08-88) šīs normas vairs nav, bet zem 2.3., 2.4., 2.5. punkta nav arī norādes uz grozījumiem. Pieņemam, ka šī ir neprecizitāte, noformējot nolikuma grozījumus, bet var uzskatīt arī, ka nav pilnībā skaidrs, vai arī mūsu iekšējos normatīvajos aktos spēkā nav norma par prasībām docētājiem profesionālajās programmās.

2.6. Uzskatām arī, ka 2.3.punktā minētā prasība pretendentiem uz lektora amatu – „zinātnes nozarei atbilstošas zinātniskās publikācijas vai publicēti mācību līdzekļi”, ir pārāk augsta prasība pretendentiem, kuri maģistra grādu ieguvuši neilgi pirms kandidēšanas uz lektora amatu un/vai kuriem nav darba pieredzes augstākajā mācību iestādē. Iesakām šo punktu pārskatīt.

3. Konstatējām arī, ka ir gadījumi, kad, piesakoties atkārtoti uz lektora amatu, daži VeA docētāji nevar uzrādīt „zinātnes nozarei atbilstošas zinātniskās publikācijas vai publicētus mācību līdzekļus”, ko var uzskatīt par neatbilstību Nolikuma 2.3.punkta prasībām. Tomēr mums ir divas piebildes: (1) nevar apgalvot, ka konkrētais kandidāts nav nodarbojies ar zinātnisku darbību, jo zinātniskā darbība nav tikai zinātniskās publikācijas. (2) Lai arī akadēmisko amatu apraksti skaidri nosaka katra docētāja atbildību „par savu pienākumu pildīšanu”, mūsu secinājums ir, ka šī atbildība jaunākā akadēmiskā personāla (asistentu, lektoru) gadījumā ir dalīta. Augstskolu likuma 28.pantā pie profesoru galvenajiem uzdevumiem 5.punktā minēta „jaunās zinātnieku (...) un docētāju paaudzes gatavošana”. Par to, cik sekmīgi noris jauno docētāju gatavošana/ās un pilnveide, tai skaitā, iesaistīšana zinātniskajā un metodiskajā darbībā, kursa, bakalaura darbu vadīšanā, u.t.t., atbildība jāuzņemas arī vecākajam akadēmiskajam personālam un attiecīgās fakultātes vadībai.
4. Mēs neizdarām secinājumus par amata kandidātu atbilstību amatam; Augstskolu likuma 34.pantā teikts, ka „(2) Docenta, lektora vai asistenta amata pretendenta zinātnisko un pedagoģisko kvalifikāciju novērtē fakultātes dome vai institūta padome”. Tāpēc uzskatām, ka tikai attiecīgās fakultātes dome ir tiesīga izlemt arī par konkrētā amata kandidāta pielaišanu pie vēlēšanām amatā. Ja fakultātes dome konstatē, ka ir trūkumi pieteikšanās uz akadēmiskā amata vietām un ievēlēšanas procedūrā, tie ir jānovērš.
5. Mēs arī konstatējam nepieciešamību operatīvi harmonizēt normas iekšējos normatīvos aktos un dokumentos pēc grozījumu veikšanas atsevišķos svarīgos dokumentos (piem., amatu aprakstos pēc grozījumiem darba samaksā), lai izvairītos no domstarpībām.

VeA Revīzijas komisijas locekļi:

I.Vizule

Dz.Smildzējs

Dm.Smironovs - atvaļinājumā

VeA

2009.gada 15.jūnijā

1.pielikums: vēlēšanas akadēmsikajos amatos VeA 2009.gadā

Nr.p.k.	Vārds, uzvārds	Ievēlēša-nas datums	Domē	Balso (derīgi)	Par	Pret/ att.	Rezultāts
EPF							
1.	Inita Frīdenberga	22.04.2009.	12	10	9	1/0	ievēlēta
2.	Dmitrijs Smirnovs	22.04.2009.	12	10	10	0/0	ievēlēts
3.	Egita Udodova	22.04.2009.	12	10	7	3/0	ievēlēta
4.	Artūrs Kokars	22.04.2009.	12	10	10	0/0	ievēlēts
5.	Ilze Balode	22.04.2009.	12	10	10	0/0	ievēlēta
TSF							
6.	Diāna Pavlovska	01.04.2009.	17	13	13	0/0	ievēlēta
7.	Indra Grietēna	01.04.2009.	17	13	13	0/0	ievēlēta
8.	Kristaps Ješkevičs	01.04.2009.	17	13	13	0/0	ievēlēts
9.	Dace Korna	01.04.2009.	17	8	3	5/0	neievēlēta
10.	Egita Proveja	01.04.2009.	17	8	4	4/0	neievēlēta
ITF							
1.	Estere Vītola	09.04.2009.	11	8	8	0/0	ievēlēta
2.	Gints Neimanis	09.04.2009.	11	8	8	0/0	ievēlēts
3.	Gaidis Sēja	09.04.2009.	11	8	8	0/0	ievēlēts
4.	Romass Pauliks	09.04.2009.	11	8	8	0/0	ievēlēts
5.	Jānis Doniņš	09.04.2009.	11	8	0	8/0	neievēlēts

2.pielikums : Akadēmisko amatu apraksti VeA: pamatpienākumu kopsavilkums

45

Pienākumi akadēmiskajos amatos		Asoc.prof	docents	lektors	asistents
	pienākumu galvenās jomas ir studējošo izglītošana, studiju organizatoriskā darba un zinātnisko pētījumu veikšana	X	X	X	X
1.	docē studiju kursus	x	x	x	x
2.	uzlabo docēto studiju kursu kvalitāti un izstrādā mācību līdzekļus, t. sk. elektroniskā formā;	x	x	x	x
3.	vada un recenzē kursa, bakalaura un maģistra darbus;	x	x	x	x
4.	regulāri paaugstina savu metodisko kvalifikāciju (piedalās uz studiju kvalitātes uzlabošanu vērstos semināros,ursos u.c.);	x	x	x	x
	piedalās valsts un gala pārbaudījumu komisiju darbā;	x	x	x	x
	Regulāri paaugstina savu zinātnisko kvalifikāciju (piedalās zinātniskajās konferencēs, gatavo publikācijas, raksta recenzijas u.c.);	x	x	x	x
	piedalās zinātnisku konferenču un semināru organizēšanā, veicina zinātnes popularizēšanu;	x	x		
	popularizē īstenotās studiju programmas, piedalās reflektantu piesaistē.	x	x	x	x
	piedalās koleģiālu lēmumu pieņemšanā katedras, fakultātes un augstskolas līmenī;	x			
	recenzē bakalaura un maģistra prakses atskaites (praksē mēdz atšķirties);			x	